

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/146/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412206924
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1412206924.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: E. O.L., bytom: F. L. X, L. proti odporcovi: G. F., L. E. XX, L., zastúpenému advokátom JUDr. Róbertom Bockaničom, Seberíniho 1, Bratislava, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, na odvolanie odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, č.k.: 23C/65/2012-92 zo dňa 12. septembra 2013 a na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV, č.k.: 23C/65/2012-96 zo dňa 27. novembra 2013, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

Odvolací súd odvolanie odporcu proti uzneseniu, č.k.: 23C/65/2012-96 zo dňa 27. novembra 2013 **o d m i e t a.**

Navrhovateľke **s a n e p r i z n á v a** náhrada trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom, č.k.: 23C/65/2012-92 zo dňa 12.septembra 2013 súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke nemajetkovú ujmu 34.000,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením.

Súd prvého stupňa napadnutý rozsudok po právnej stránke odôvodnil podľa § 11 a § 13 ods. 1, ods. 2 Obč. zákonníka a vecne tým, že navrhovateľka sa návrhom zo dňa 29.05.2012 domáhala, aby súd odporcu zaviazal na zaplatenie sumy 34,000 eur ako nemajetkovej ujmy titulom ochrany osobnosti z dôvodu, že následkom dopravnej nehody, ktorú spôsobil odporca, manžel navrhovateľky dňa 6.9.2008 podľahol zraneniu, ktorým zásahom odporcu bolo porušené právo navrhovateľky na rodinný život. Po smrti manžela bolo pre navrhovateľku ťažké zaradiť sa do bežného života; s manželom plánovali spoločný dôchodok, navrhovateľka tak zostala sama. Kvalita jej života klesla nielen finančne, ale aj emocionálne, musela zmeniť spôsob života ako aj prostredie, zhoršil sa jej zdravotný stav. Odporca pritom neprejavil žiadnu ľútosť ani sa neospravedlnil.

Odporca sa k riadne doručenému návrhu nevyjadril, na pojednávania vo veci sa ani raz nedostavil. Účasť na pojednávaní dňa 5.12.2012 písomne ospravedlnil z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti, účasť na pojednávaní dňa 25.7.2013 telefonicky ospravedlnil z dôvodu kolízie pojednávaní právneho zástupcu; plnú moc na zastupovanie v konaní však ani dodatočne do spisu nezaložil, neúčasť na pojednávaní konanom dňa 12.09.2013 taktiež telefonicky ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti, doklad nedoložil.

Súd prvého stupňa tak podľa § 101 ods. 2 O. s. p. vec prejednal v neprítomnosti odporcu, vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, výsluchom svedkov G.. A.. E. L. C. H.. L. P., oboznámil sa s listinnými dôkazmi - potvrdením Sociálnej poisťovne, potvrdením o zdravotnom stave navrhovateľky,

rozsudkami OS BA, sp. zn.: 1T/16/2011 zo dňa 14.3.2012 a KS v Bratislave, sp. zn.: 4To/160/2012 zo dňa 14.2.2013 a vyjadreniami právneho zástupcu navrhovateľky.

Vykonaným dokazovaním dospel k názoru, že navrhovateľka svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnila protiprávnym konaním odporcu, ktorým došlo k zásahu do jej súkromia, ktorého súčasťou je okrem iného aj právo rozvíjať a vytvárať vzťahy s ľuďmi, osobitne vzťahy na emocionálnej báze, teda vzťahy medzi príslušníkmi rodiny budované na citovo silných vzájomných väzbách. Zaujal názor, že konanie odporcu v predmetnom prípade predstavuje neoprávnený zásah do osobnostných práv navrhovateľky, konkrétne do jej súkromia a jej rodinného života. Nesporne sa jednalo o silné citové väzby navrhovateľky k toho času nebohému manželovi, ktorého smrť za uvedených okolností vyvolala u navrhovateľky veľkú traumu a psychickú záťaž. Protiprávne narušenie uvedených vzťahov je tak neoprávneným zásahom do práva na súkromný a rodinný život fyzickej osoby. Navrhovateľka uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom predpoklady na priznanie náhrady s poukazom na § 13 ods. 2 Obč. zákonníka sú naplnené vtedy, ak došlo k zásahu do osobnostných práv, poskytnuté zadosťučinenie sa však nie je postačujúce ak bola znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Súd prvého stupňa pri úvahe o výške náhrady nemajetkovej ujmy zohľadnil skutočnosť, že navrhovateľka s manželom mali harmonické manželstvo, plánovali spolu budúcnosť na dôchodku s tým, že tak ako si vždy vzájomne pomáhali a boli si oporou, budú takto žiť aj v ďalšom období. Navrhovateľka je v dôchodkovom veku, zostala sama, má zdravotné problémy, z finančných dôvodov bola nútená zmeniť svoje pomery a presťahovať sa, čo v jej veku nesporne nie je jednoduchá zmena. Navyše má zdravotné problémy, ktoré pred smrťou manžela nemala, ktoré možno považovať za následok prežitého stresu a psychickej záťaže. Opakovane zdôraznil, že nakoľko odporca neprejavil ani minimálnu účasť a ľútosť, uvedené nesporne u navrhovateľky spôsobili aj znásobilo. Z uvedeného mal súd prvého stupňa splnené predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, pričom mal primeranú aj výšku nemajetkovej ujmy uplatnenej navrhovateľkou.

Rozhodnutie o náhrade trov konania si podľa § 167 ods. 1 O. s. p. si vyhradil na samostatné uznesenie.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie odporca. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podané odvolanie odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám podľa § 221 ods. 1 O. s. p., nakoľko účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, keďže odporca splnomocnil advokáta JUDr. Jozefa Holiča, so sídlom Lužická 7, Bratislava na zastupovanie v predmetnej veci, ktorý opomenul do spisu doložiť udelené plnomocenstvo a poskytovať právnu pomoc ako bolo dohodnuté a ako mu to ukladá zákon o advokácii. Odporca svoju neúčasť vždy telefonicky ospravedlnil z dôvodu zaneprázdnenosti ako aj neúčasť právneho zástupcu z dôvodu kolízie pojednávania. Ďalej podané odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal výsluch odporcu a dostatočne nezabezpečil jeho účasť potrebnú na zistenie skutkových zistení, súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože z dôvodu ospravedlnenej neúčasti odporcu nepoznal jeho obranu a nemohol poznať dôkazy ním navrhnuté. Priznanú nemajetkovú ujmu mal za neprimerane vysokú, nezohľadňujúcu judikatúru vyšších súdov v obdobných prípadoch. Záverom odvolania uviedol, že podľa jeho názoru súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pričom poukázal na zdôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu vo veci, 4To/160/2012.

Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. V súvislosti s odvolacou námietkou odporcu, podľa ktorej mal súd prvého stupňa odporcovi odňať možnosť konať pred súdom poukázala na § 18 ods. 1, ods. 2 a § 26 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii s tým, že na základe argumentov odporcu možno ustáliť, že išlo o zjavné pochybenia a nedostatok odbornej starostlivosti vo výkone advokácie právneho zástupcu odporcu. Uvedené pochybenie nemožno odstrániť opätovným prejednaním veci, súd má totiž zákonnú možnosť prejednať vec aj v neprítomnosti strán. Odporca si pritom stav, kedy nekonal pred súdom privodil svojím konaním. V konaní boli tri pojednávania, pojednávanie 5.12.2012 bolo pre neúčasť odporcu so súhlasom navrhovateľky odročené bez prejednania veci, ďalšie pojednávania dňa 19.06.2013 a 12.09.2013 boli ospravedlnené telefonicky odporcom v deň pojednávania. Podľa názoru navrhovateľky odporca o pojednávaniach vedel a mal dostatok možností aj z hľadiska času uplatniť svoje práva, no neurobil tak. Mala za to, že súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav, keď svedkyňa - poškodenú niekoľkokrát vypočul a dôkladne zisťoval, ako prežívala ujmu - zásah do jej osobného života práve zásahom a konaním odporcu. Rovnako vypočul svedkov, ktorí sa dostavili na pojednávanie a boli riadne vypočutí. Mala za nepochybné, že pre uvedený prípad boli pre súd najdôležitejšie zistenia, aký hlboký

bol zásah do sféry osoby navrhovateľky a ako tento zásah pociťuje a vníma. Výpovede odporcu v tomto smere mala za irelevantné. Rozsudkom trestného súdu bolo pritom preukázané a potvrdené, že odporca bol uznaný vinným, že spôsobil smrť H.. G.C. O.. Ďalšie dokazovanie tak mala za nadbytočné. Odporca ani počas celého konania v trestnej veci neprejavil ani náznak ľútosti, navrhovateľke nevyjadril ani úprimnú sústrasť. V súvislosti s námietkou odporcu, týkajúcou sa výšky nemajetkovej ujmy uviedla, že smrť blízkeho človeka je vždy veľkým zásahom do sféry pozostalých o to viac jeho najbližších. Vzhľadom na okolnosti prípadu mala priznanú sumu za primeranú. V súvislosti s judikatúrou v uvedenej oblasti uviedla, že prejednávaná vec je ťažko porovnateľná a súd musí vychádzať z jednotlivostí daného prípadu. Jej trauma a nočná mora navyše neskončila, ale pod ťarchou okolností sa musela vystaňovať zo spoločného obydľia. Poukázala tiež na zhoršenie jej zdravotného stavu s tým, že uvedené následky spôsobilo konanie odporcu.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie odporcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľka sa návrhom na začatie konania podľa § 11 a § 13 ods. 1, ods. 2 Obč. zákonníka domáhala zaplata nájhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch titulom neoprávneného zásahu do sféry ochrany osobnosti, a to do práva na súkromie, nakoľko odporca bol v trestnom konaní rozsudkom, sp. zn.: 4To/160/2012 zo dňa 14.02.2023 uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko dňa 25.08.2008 narazil do chodcu, zosnulého manžela navrhovateľky, H.. G. O., ktorý následkom zrážky utrpel ťažké zranenia, ktorým dňa 06.09.2008 podľahol.

Odporca v podanom odvolaní namietal, že mu postupom súdu prvého stupňa bola odňatá možnosť konať pred súdom, keďže na zastupovanie v konaní splnomocnil advokáta, ktorý do spisu opomenul založiť plnomocenstvo, pričom svoju neúčast na pojednávaniach vždy riadne ospravedlnil. Z obsahu spisu odvolací súd totožne s názorom súdu prvého stupňa nemá preukázané udelenie plnej moci odporcom uvedenému právnenmu zástupcovi na zastupovanie v konaní. Odvolací súd má však zrejmé splnenie predpokladov na postup a rozhodnutie súdu prvého stupňa v konaní podľa § 101 ods. 2 O. s. p. Odvolací súd má za zrejmé, že žalobný návrh bol odporcovi doručený dňa 23.07.2012, pričom bol súčasne vyzvaný na podanie písomného vyjadrenia k návrhu (č.l. 21), ktorú možnosť odporca nevyužil. V súvislosti s osobnou účasťou odporcu na pojednávani odvolací súd zistil, že odporca dňa 31.10.2012 prevzal predvolanie na pojednávanie pred súdom prvého stupňa vytýčené na 05.12.2012. Z účasti na predmetnom pojednávani sa však dňa 05.12.2012 ospravedlnil z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a požiadal o odročenie pojednávania (č.l.29). Predmetné pojednávanie bolo so súhlasom navrhovateľky odročené. Odporca dňa 07.05.2013 prevzal predvolanie súdu na pojednávanie vytýčené na 19.06.2013 (č.l. 55), z ktorého sa v deň pojednávania telefonicky ospravedlnil z dôvodu kolízie termínov pojednávania právneho zástupcu odporcu a žiadal pojednávanie odročiť (č.l.60). Odporca však žiadnym spôsobom, a to ani v odvolacom konaní nepreukázal udelenie plnomocenstva advokátovi, na strane ktorého mala kolízia termínov pojednávani nastať, pričom súdu nepredložil ani predvolanie na kolidujúce pojednávanie. Súd prvého stupňa preto správne vyhodnotil splnenie podmienok podľa § 101 ods. 2 O. s. p. na prejednanie veci v neprítomnosti odporcu (č.l.62). Podľa konštantnej judikatúry kolízia termínov pojednávani môže zakladať dôležitý dôvod na odročenie pojednávania podľa § 119 ods. 2 O. s. p., odporca však uvedenú skutočnosť a síce kolíziu termínov pojednávania splnomocnenému zástupcovi súdu prvého stupňa žiadnym spôsobom nepreukázal. Dňa 16.07.2013 odporca prevzal predvolanie na pojednávanie vytýčené na 12.09.2013 (č.l. 82), z účasti na pojednávani sa v deň pojednávania telefonicky ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti, ktorú skutočnosť však relevantným spôsobom nepreukázal. Súd prvého stupňa preto správne zistil splnenie podmienok na postup podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a síce neexistenciu či nepreukázanie dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania a vec prejednal v neprítomnosti odporcu. Ust. § 101 ods. 2 O. s. p. je práve ustanovením, ktoré umožňuje súdu pokračovať aj pri nečinnosti účastníkov konania. Odvolací súd pritom zdôrazňuje, že výsluch účastníkov konania je len jedným z dôkazných prostriedkov, pričom odporca sa k žalobnému návrhu ani písomne nevyjadril, napriek tomu, že bol na uvedené vyzývaný už dňa 23.07.2012, a to v priebehu celého prvostupňového konania. Vzhľadom na vyššie uvedené má odvolací súd za zrejmé, že postupom súdu prvého stupňa nebola odporcovi odňatá možnosť konať pred súdom, čo by zakladalo dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu, vzhľadom

na odporcom zaujatý postoj ku konaniu nemožno prisvedčiť ani na odvoláciu námietku neúplného zistenia skutkového stavu z dôvodu nevykonania vylučenia odporcu.

V súvislosti s ďalšími odvolacími dôvodmi uvedenými odporcom v odvolaní, ktorý mal priznanú nemajetkovú ujmu za neprimerane vysokú, nezohľadňujúcu judikatúru vyšších súdov a tiež nezohľadnenie záverov rozsudku v trestnej veci, sp. zn.: 4To/160/2012 odvolací súd konštatuje, že odporca žiadnym spôsobom nekonkretizoval v čom považuje výšku priznanej nemajetkovej ujmy za vysokú, ktoré skutočnosti týkajúce sa vzniku ujmy súd prvého stupňa nesprávne zohľadnil pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy, v čom má právne závery súdu prvého stupňa za nesprávne, z akých iných hľadísk mal pri rozhodovaní o nároku navrhovateľky vychádzať. Odporca žiadnym spôsobom nekonkretizoval ktoré skutočnosti z trestného rozsudku mal súd prvého stupňa zohľadniť, a ktoré by teda zakladali odlišné posúdenie dôvodnosti či výšku nároku priznaného navrhovateľke. Odporca sa v odvolaní obmedzil len na všeobecnú konštatáciu neprimeranosti priznanej nemajetkovej ujmy, bez uvedenia akýchkoľvek skutočností, ktoré súd prvého stupňa nezohľadnil či nesprávne zohľadnil, a ktoré by tak zakladali odlišné právne posúdenie nároku navrhovateľky odvolacím súdom.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Napadnutým uznesením, č.k.: 23C/65/2012-96 zo dňa 27. novembra 2013 súd prvého stupňa odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania 2.182,17 eura na účet právneho zástupcu navrhovateľky E.. K. E., vedený vo VÚB, a.s., č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX do troch dní od právoplatnosti uznesenia.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal odvolanie odporca. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil.

Podľa § 57 ods. 3 O. s. p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Podľa § 204 ods. 1 O. s. p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

Odvolací súd z obsahu spisu súdu prvého stupňa zistil, že napadnuté uznesenie bolo odporcovi doručené dňa 17.12.2013 (č.l. 98). Odvolanie odporcu bolo dané na poštovú prepravu dňa 09.01.2014 (č.l. 108), a teda po uplynutí 15-dňovej lehoty na podanie odvolania podľa § 204 ods. 1 O. s. p., ktorá odporcovi uplynula dňa 01.01.2014. Vzhľadom na uvedené odvolací súd odvolanie odporcu podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p. ako oneskorene podané odmietol.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. V odvolacom konaní úspešnej navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si ich náhradu v odvolacom konaní neuplatnila.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.